

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Arvingen

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Arvingen", i Goldschmidt, M. A.: *Arvingen*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1988, s. 260. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt01-shoot-idm140700591317744/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Arvingen

fKr. – *Katarakterne*: de seks store vandfald, som Nilen danner syd for byen Aswan. Sejlsåds finder dog ikke sted syd for den anden, der ligger ved Wadi Halfa ca. 350 kro fra Aswan. – *Ramadan*(festen): muhammedanernes fastemåned, der ligger i februar-marts. Der fastes i dagamerne og festes om natten. – *Gizeh*: El Giza, by ved Nilen ikke langt fra Cairo. 7 km uden for byen ligger bl.a. Khcopspyramiden, to mindre pyramider og den store Sfinx (ca. 2500 fKr.). – *Phiæ*: fæthen en ø i Nilen oven for den første katarakt, 7 km syd for Aswan. Rummede flere velbevarede templer. Efter 1963 oversvømmet af den kunstige Nassersø. – *Thebes Røiner*: ruinerne af Theben, en oldtidsby ved Nilen nær det nuværende Luxor (El Uqair). Hovedstad i Det mellemste Rige (ca. 2000-1800 fKr.) og igen ved Det nye Riges opståen (ca. 1550 fKr.). Fra denne tid stammer de store bygningværker: templerne ved Luxor og Karnak, kongebegravelserne i Kongernes Dal, de såkaldte Memnonstøtter i Medinet Habu m.m.

- 161 *Haardug*: åben vævet tøj, helt eller delvis bestående af fahår. – *ligesom Johannes den Døber*: Iflg. Matthæusevangeliet kap. 3 levede Johannes Døberen for Jesu dåb i Judæas ørken. Hans klæder var af kamelhår, og hans føde var grashopper og vilde biers honning. – *Konge af Neapel*: Francesco II (1836-94), fra 1859 konge af Begge Sicilier, der omfattede hele Syditalien. Nært beslægtet med det østrigske kejserhus. Videreførte sin faders despotiske styre og blev som følge af et oprør, der udbrød i april 1860, fordrevet, dog først i september så. Goldschmidt fremdræfter således hans fordrivelse ca. 1/2 år, idet greve Fritze kommer til Rom allerede i påsken. – *Manfred*: se nt. s. 152. – *det gamle Princip*: autoritetsprincipet, som hævder romerkirkens autoritet på det åndelige område og den legitime fyrstes på det samfundsmæssige. Begge autoritetsformer forstås som udløbere af Guds åbnagt. Principperne gik sin sejrsgang i Europa efter Wienerkongressen 1814-15 (jf. Georg Brandes: *Hovedstrømninger* bd. III kap. 4). – *Bourbonist*: tilhænger af den fra Frankrig udsprungne adels- og fyrsteslægt Bourbon, der i perioder af det 19. årh. sad på tronerne i Spanien, Frankrig og Begge Sicilier. Francesco II var Bourbon. – *subsidiære*: tegnede sig for bidrag til. – *Zouaver*: oprindelig et fransk korps af elitesoldater, rekrutteret blandt en kabylertamme i Algeriet. Det pavelige zouavkorps bestod o. 1860 af frivillige europæiske katolikker, især unge franskmænd og belgiere af fornem familie. – *de tabte Provinder*: Der må tænkes på Sardinien-Piemont, Lombardiet, Toscana, Modena, Parma, Romagna og Begge Sicilier, som alle i begyndelsen af 1860, hvor vi nu befinder os, var eller var ved at komme under liberalt styre. Først i september 1860 blev selve Kirkestaten angrebet og delvis erobret af Cavour's styrker, jf. nt. s. 138 om fransk Hovedvagt.

162 *Charlottenborg*: se nt. s. 72.

- 163 *There are ten thousand tones and signs...*, engelsk: Der er ti tusinde toner og tegn. / Som vi hører og ser, men ingen beskriver. – / Ufrivillige tankeghmt, / Som udefra slår ned i det eksalterede hjerte / Og danner en